

**Plan för likabehandling och mot
kränkande behandling på
Hammarlundens skola F-6 och fritidshem
Oktober 2017- 1 oktober 2018**

Rektor Mia Brodd

Hammarlundens skola F-6

Hammarlundens omfattar förskoleklass, grundskola och fritidshem. Vår vision är att alla barn och elever ska kunna gå till skola och fritidshem utan behöva utsättas för kränkningar eller diskriminering. Alla människors lika värde ska genomsyra hela verksamheten.

Alla vuxna tar ett gemensamt ansvar för elevernas välbefinnande och arbetet sker i demokratisk anda där relationer och ett gott bemötande lägger grunden till goda relationer. Rektor, trygghetsteam och elevhälsoteam har ett särskilt ansvar i det främjande arbetet gentemot övrig personal och det övergripande och förstärkande arbetet utifrån planens mål.

Syfte är att främja elevers lika rättigheter samt förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Diskrimineringsgrunderna vi utgår ifrån är följande

- Kön (könstillhörighet)
- Etnisk tillhörighet (hudfärg, ursprung, i vissa fall språk eller namn)
- Religion eller annan trosuppfattning
- Sexuell läggning (homo-, hetero-, bi- eller transsexuell)
- Funktionsnedsättning (nedsättning av fysisk, psykisk eller begåvningsmässig funktionsförmåga)
- Könsoverskridande identitet eller uttryck (hur man uttrycker eller uppfattas uttrycka sin relation till kön, använda attribut som förknippas med det motsatta könet)
- Ålder

Vad betyder begreppen?

Likabehandling Alla har rätt att behandlas lika och i skola och på fritidshem ha samma rättigheter och skyldigheter.

Kränkande behandling sårar någons värdighet utan att behöva vara relaterat till diskrimineringsgrunderna. Exempelvis slag, knuffar, hot, svordomar, öknamn, utfrysning, grimaser, blickar, teckningar, lappas, SMS, MMS, fotografier och meddelande i sociala medier.

Diskriminering Direkt diskriminering innebär att någon behandlas avvikande eller utesluts från något. Indirekt diskriminering uppstår om alla behandlas lika och en individ har avvikande behov och missgynnas om alla behandlas lika.

- **Trakasserier** kränker någons värdighet och är relaterat till diskrimineringsgrunderna. Exempelvis slag, knuffar, hot, svordomar, öknamn, utfrysning, grimaser, blickar, teckningar, lappas, SMS, MMS, fotografier och meddelande i sociala medier.

Planen gäller Från läsåret 2018/2019 och tillsvidare. Uppföljning sker i april/maj 2018

Elevernas delaktighet Eleverna är delaktiga i kartläggningar gällande trygghet och trivsel. Vid tex utvecklingssamtal, klassråd och elevråd ges möjlighet till diskussioner gällande trygghet och trivsel. Enkäter genomförs årligen i samtliga verksamheter där kartläggning utifrån diskrimineringsgrunderna och kränkingsperspektivet ingår. Klasslärare och fritidspedagog ansvarar.

Vårdnadshavares delaktighet Skolan har föräldraråd i varje arbetslag samt ett enhetsråd med föräldrarepresentanter från arbetslagen ingår. I dessa råd diskuteras Planens innehåll. Årliga enkätundersökningar genomförs. Lärare och fritidspedagog ansvarar i föräldraråden och rektor i enhetsrådet.

Personalen i både skola och arbetslag är delaktig i planen genom det kontinuerliga arbetet utifrån planen. Åtgärder och insatser planeras utifrån kartläggningar som görs av elever, vårdnadshavare och personal. Personalens kartläggningar och uppföljningar sker månadsvis i arbetslagen. Trygghetsteamet har det långsiktiga uppdraget att hålla planen uppdaterad.

Förankring av planen sker i klassråd och elevråd med hjälp av "Lilla likabehandlingsplanen". Personalen delges reviderad plan och tar del av innehållet under eget ansvar. Rektor går igenom planen med personal från andra förvaltningar som har uppdrag inom skolan. Vårdnadshavare informeras vid föräldraråd och enhetsråd samt har tillgång till planen i Fronter.

1 Arbetet med planen

Kartläggning

Enkäter besvaras av elever - I förskoleklass och åk 4 genomför skolsköterska elevhälsosamtal
- Otrygga platser kartläggs i elevråd samt vid klassråd i maj – ELSA - Brukarenkäter till vårdnadshavare

- April – maj kartläggning inför nästa års plan och utvärdering av nuvarande plan. Enkäter till elever, vårdnadshavare, elevintervjuer, fotografering etc. Arbetslagen och elevrådet, klassråden. Analysen av resultaten ligger till grund för kommande läsårs plan.
- Augusti – arbetslagen planerar årets främjande och förebyggande arbete i skola och på fritids. Arbetslagen
- Elevrådet ger synpunkter vid första elevrådsmötet
- Enhetsrådet bidrar med synpunkter vid första träffen i september.
- Senast 30 september tas beslut om ny plan i Ledalaget. Trygghetsteam och rektor har dessförinnan uppdaterat planen utifrån kartläggningarnas resultat och arbetslagens insatser.
- I december görs uppföljning av planen och eventuella uppdateringar görs utifrån skolans behov.

2 UTVÄRDERING AV FJOLÅRETS PLAN

Utvärderingen av årets insatser blir också en grund för kommande plan. Utvärderingen av årets plan visade följande:

Tryggheten på Hammarlunden visar sig vara god och de flesta upplever sig behandlas lika. För en del elever har vi inte fullt ut lyckats skapa en trygg miljö hela tiden liksom vi inte heller helt har lyckats ge en del elever känslan av att pojkar och flickor behandlas lika. De övriga diskrimineringsgrunderna nämns ej. Otryggheten visar sig framför allt under raster, i omklädningsrum och som bristande arbetsro. Vikten av aktiva rastvärdar och vårt värdegrundsarbete där eleverna jobbar med bemötande, ansvar, respekt och "teambuilding" nämns frekvent i deras svar. Delaktigheten är viktig för eleverna och då framför allt under raster. De som känner sig kränkta hänvisar ofta till ett utanförskap under rasterna

I vårt främjande och förebyggande arbete behöver vi utifrån elevernas svar ha följande i fokus:

- Trygghet under raster
- Omklädningsrummen i idrotten
- Bemötandet mellan elever och mellan elev pedagog samt elever och övrig personal
- Arbetsro
- Synliggöra Trygghetsteamet
- Likabehandling av pojkar och flickor
- Ta tillvara att i stort sett alla elever upplever sig som en god kamrat parallellt med att elever upplever ett hårt språk samt ser att andra elever inte blir väl behandlade av vissa kamrater.

3 FRÄMJANDE INSATSER

Beskriver hur vi arbetar kontinuerligt för att förhindra diskriminering, kränkningar och trakasserier och främja att alla blir behandlade på ett likvärdigt sätt.

3.1 Förskoleklass

- Rastvärdar
- Faddersystem
- Kända rutiner för dagen
- Gemensamma aktiviteter för att skapa "vi-känsla"
- Tätt samarbete med vårdnadshavare
- Uppföljningar med enkäter kontinuerligt

3.2 Grundskola

- Vuxna med i omklädningsrum
- Rastvärdar
- Faddersystem
- Hemlig kompis i perioder
- Kända rutiner för dagen
- Gemensamma aktiviteter för att skapa "vi-känsla"
- Bestämda platser i matsal och kapprum
- Tätt samarbete mellan pedagoger i arbetslaget
- Kompisbänk
- Placering i klassrummet och gruppindelningar ansvarar pedagogen för
- Tätt samarbete med vårdnadshavare
- Uppföljningar med enkäter kontinuerligt
- Kompissamtal
- Rastaktiviteter

3.3 Fritids

- Kontinuerliga träffar i elevgruppen där förhållningssätt/trivsel och gemensamma regler diskuteras
- Rutiner för övergång till 2-3-fritids och äldre fritids
- Uppföljningar med enkäter kontinuerligt
- Samling varje dag.
- Tätt samarbete med vårdnadshavare

3.4 Elevhälsoteam

4 FÖREBYGGANDE INSATSER

4.1 Kastanjen och Kotten

Kartläggningens resultat:

- Hög grad av trygghet och trivsel
- Majoriteten trivs med klasskamrater och lärare
- Har kompisar
- Några saknar vuxna det upplever att de kan prata med
- Några elever namnger andra elever de är rädda för

Mål och uppföljning: Alla elever upplever en meningsfull och trygg verksamhetsdag. Tillgänglighet till både fysisk miljö och sociala relationer.

När ska det vara klart: Juni 2018

Vem ansvarar: Klasslärare, förskollärare och fritidspedagoger i respektive klass/grupp

Insatser i verksamheterna (planeras utifrån kartläggningens resultat och elevintervjuer)

Grundskola

- Fysiska anpassningar av inomhusmiljön
- Samtal med de elever som namngetts i enkäterna (vilka några upplever sig rädda för)
- De vuxna som är rastvärdar har extra uppmärksamhet och gör punktinsatser vid behov.

Förskoleklass

- Fysiska anpassningar av inomhusmiljön
- Samtal med de elever några upplever sig rädda för
- De vuxna som är rastvärdar har extra uppmärksamhet och gör punktinsatser vid behov.

Fritidshem

- Gemensamma traditioner som tex påskpysseldag, vinteraktivitetsdag
- Utvärdering /skattning görs inför utvecklingssamtalen som berör både det sociala och kunskapsinhämtning

- Kontakt med rastvärd om eventuella konflikter i elevgruppen så de har förutsättning att "hålla koll".
- Levande diskussion kring regler i olika lekar och spel
- Tät kontakt med vårdnadshavare
- Gemensamma lekar och rastaktiviteter med variation

4.2 Linden och Lindblomman

Kartläggningens resultat

- Hög grad av trygghet och trivsel
- Majoriteten trivs med klasskamrater och lärare
- Har kompisar
- Några elever namnger andra elever de är rädda för

Mål och uppföljning: Alla elever upplever en meningsfull och trygg verksamhetsdag. Tillgänglighet till både fysisk miljö och sociala relationer.

När ska det vara klart: Juni 2018

Vem ansvarar: Klasslärare och fritidspedagoger i respektive klass/grupp

Insatser i verksamheterna utifrån kartläggningen

(insatserna spänner oftast över alla verksamheterna och pedagogerna har en gemensam dialog kring eleverna)

Grundskola

- Återkommande samtal med de elever som namngetts i kartläggningen i samarbete med övriga avdelningar
- Fysiska anpassningar av inomhusmiljön
- Samtal med de elever som namngetts i enkäterna (vilka några upplever sig rädda för)
- De vuxna som är rastvärdar har extra uppmärksamhet och gör punktinsatser vid behov.
- Extra rastvärdar vid behov

Förskoleklass

- Återkommande samtal med de elever som namngetts i kartläggningen i samarbete med övriga avdelningar
- Fysiska anpassningar av inomhusmiljön
- Samtal med de elever som namngetts i enkäterna (vilka några upplever sig rädda för)
- De vuxna som är rastvärdar har extra uppmärksamhet och gör punktinsatser vid behov.

Fritidshem

- Gemensamma traditioner som tex påskpysseldag, vinteraktivitetsdag

- Utvärdering /skattning görs inför utvecklingssamtalen som berör både det sociala och kunskpsinhämtning
- Kontakt med rastvärd om eventuella konflikter i elevgruppen så de har förutsättning att "hålla koll".
- Levande diskussion kring regler i olika lekar och spel
- Tät kontakt med vårdnadshavare

4.3 Lönnen och Pilen

Kartläggningens resultat

- Hög grad av trygghet och trivsel
- Majoriteten trivs med klasskamrater och lärare
- Har kompisar
- Några saknar vuxna det upplever att de kan prata med
- Några elever namnger andra elever de är rädda för

Mål och uppföljning: Alla elever upplever en meningsfull och trygg verksamhetsdag. Tillgänglighet till både fysisk miljö och sociala relationer.

När ska det vara klart: Juni 2018

Vem ansvarar: Klasslärare och fritidspedagoger i respektive klass/grupp

Insatser i verksamheterna utifrån kartläggningen

Grundskola

- Tidig insats med fadderverksamhet redan från första skoldagen
- Fysiska anpassningar av inomhusmiljön
- Punktinsatser mellan avdelningar för att få bättre klimat på raster
- De vuxna som är rastvärdar har extra uppmärksamhet och gör punktinsatser vid behov.

Förskoleklass

- Tonvikt vid värdegrundsarbete i helgrupp och blandat barnen i olika konstellationer vid värdegrundsarbetet för att skapa "Vi-känsla"
- Tidig insats med fadderverksamhet redan från första skoldagen
- Rastvärdarna har extra uppmärksamhet och gör punktinsatser vid behov

Fritidshem

- Gemensamma traditioner som tex påskpysseldag, vinteraktivitetsdag
- Utvärdering /skattning görs inför utvecklingssamtalen som berör både det sociala och kunskpsinhämtning
- Kontakt med rastvärd om eventuella konflikter i elevgruppen så de har förutsättning att "hålla koll".
- Levande diskussion kring regler i olika lekar och spel

- Samtal och gruppfrämjande aktiviteter för att skapa nya konstellationer mellan elever
- Tät kontakt med vårdnadshavare

4.4 Årskurs 4-6 och Klubben

Kartläggningens resultat

- Hög grad av trygghet och trivsel
- Majoriteten trivs med klasskamrater och lärare
- Har kompisar
- Några saknar vuxna det upplever att de kan prata med
- Elever är otrygga med vissa andra elever
- Sjuorna upplevs som "kaxiga"
- Övrig personals bemötande av eleverna är ej tillfredsställande
- Trygghetsteamet behöver synliggöras

Mål och uppföljning: Alla elever upplever en meningsfull och trygg verksamhetsdag. Tillgänglighet till både fysisk miljö och sociala relationer.

När ska det vara klart: Juni 2018

Vem ansvarar: Klasslärare och fritidspedagoger i respektive klass/grupp

Insatser i verksamheterna (planeras utifrån kartläggningens resultat)

Grundskola åk 4-6

- Rastvärdar placerade på fotbollsplanen
- Fler och synliga, rörliga rastvärdar
- Fortsatta rastaktiviteter
- Medvetenhet om hur vi uttrycker oss gentemot pojkar respektive flickor för att motverka skillnader
- De vuxna som är rastvärdar har extra uppmärksamhet och gör punktinsatser vid behov.
- Vuxna med i omklädningsrummen vid behov

Fritids

- Gemensamma traditioner som tex påskpysseldag, vinteraktivitetsdag
- Utvärdering /skattning görs inför utvecklingssamtalen som berör både det sociala och kunskpsinhämtning
- Kontakt med rastvärd om eventuella konflikter i elevgruppen så de har förutsättning att "hålla koll".

- Levande diskussion kring regler i olika lekar och spel
- Tät kontakt med vårdnadshavare

4.5 Elevhälsoteam

Kartläggningens resultat: Utifrån ELSA-undersökningen

Mål och uppföljning:

När ska det vara klart:

Vem ansvarar:

Insatser i verksamheterna (planeras utifrån kartläggningens resultat)

5 RUTINER FÖR AKUTA OCH UPPFÖLJANDE ÅTGÄRDER

”Konsekvenstrappa” bilaga 1

6 RUTINER FÖR HUR ELEVER OCH VÅRDNADSHAVARE GÖR ANMÄLAN

Till skolan görs anmälan av både elever och vårdnadshavare direkt till någon vuxen i skolan vilken dokumenterar i kommunens gemensamma anmälnings blankett. (bilaga 2). Anmälan kan göras muntligt eller via mail, brev, sms.

För anmälan till BEO eller Skolinspektionen hänvisas till respektive myndighets hemsida.

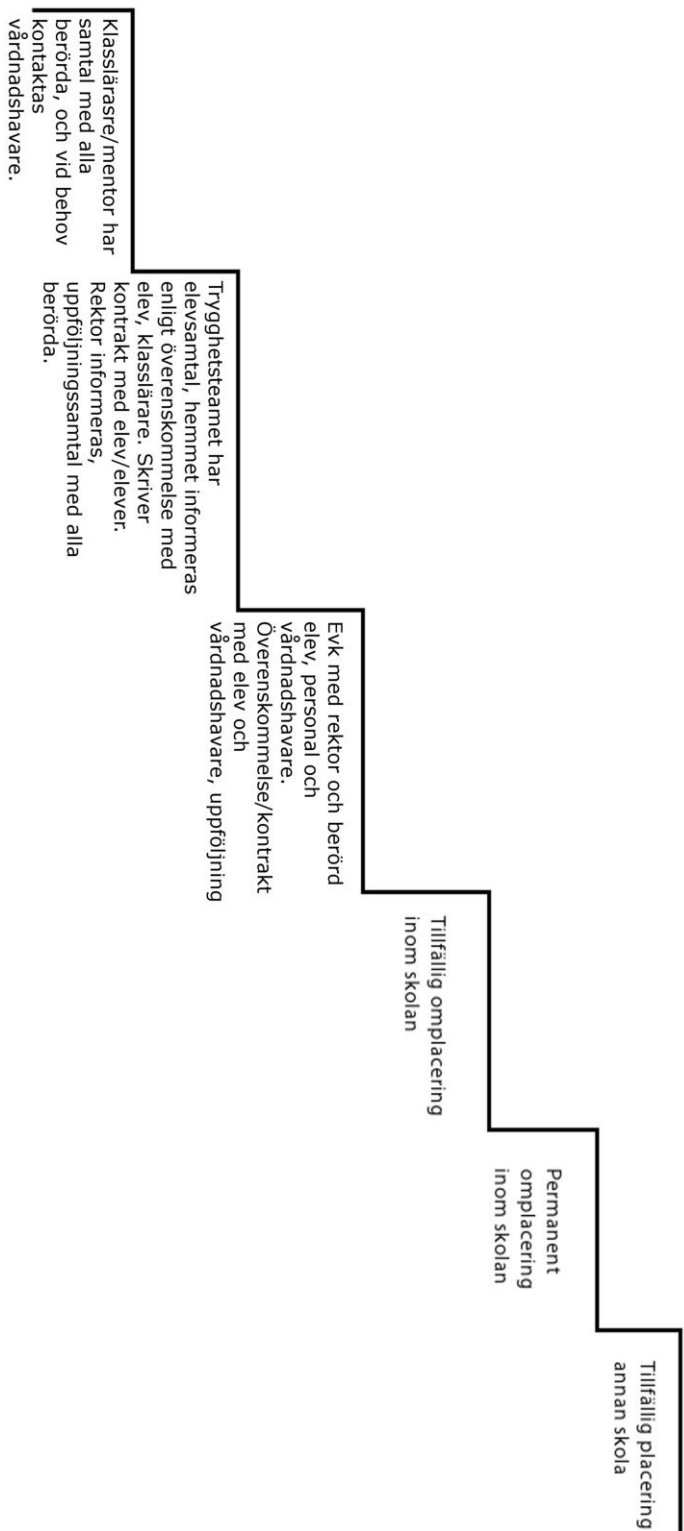
7 RUTINER FÖR PERSONALENS OCH REKTORS ANMÄLNINGSSKYLDIGHET

Kommunens ”Kränkande behandling, diskriminering och trakasserier” bilaga 2

KONSEKVENSTRAPPA

Diarienum
mer

Kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

enligt 6 kap. 10 § skollagen samt 2 kap. 7 § diskrimineringslagen

Del 1 (av 2)

Anmälan från personal till rektor/förskolechef

Namn på förskola/skola/fritidshem		Avdelning/klass
Elevens namn		
Händelse Ange typ av händelse ☐ Kränkande behandling ☐ Diskriminering ☐ Trakasserier		
Datum	Underskrift	Namnförtydligande

Rektors/förskolechefs anmälan till huvudman

Utredning av omständigheterna kring händelsen har påbörjats i enlighet med delegation och kommer att utföras skyndsamt. Händelsen anmäls härmed till huvudman. Datum _____	
Underskrift rektor/förskolechef	Namnförtydligande

Denna anmälan om att det inträffat en händelse och att utredning inletts ska **omgående** lämnas till förvaltningschef (för vidarebefordran till huvudman).

Diarienum
mer

En kopia ska sparas och diarieföras på enheten.

Kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Utredning

Kronologisk företeckning över möten, samtal, observationer m.m.

Analys av händelsen

Utifrån företagen utredning – vad har inträffat och av vilka orsaker?

Överväganden angående behov av kontakt med annan myndighet

- Anmälan till socialtjänsten vid misstanke att barn far illa
- Underrättelse till Arbetsmiljöverket vid allvarlig fara för liv eller hälsa
- Eventuellt polisanmälan vid brott

Denna dokumentation ska diarieföras på enheten tillsammans med anmälan och beslut i ärendet (del 1 och del 2).

Huvudmannen avgör om kopia av denna dokumentation ska skickas med till förvaltningschefen när ärendet avslutats.

Kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

enligt 6 kap. 10 § skollagen samt 2 kap. 7 § diskrimineringslagen

Del 2 (av 2)

Namn på förskola/skola/fritidshem	Avdelning/klass
Elevens namn	

Kortfattat om händelsen (*integritetskänslig information bör inte tas med*)

--

Vidtagna åtgärder

Beskriv samtliga åtgärder som vidtas för att händelsen inte ska upprepas
--

Ansvarig för uppföljning och utvärdering

--

Beslut att avsluta ärendet samt motivering (*motivering får uteslutas om det är nödvändigt för att skydda enskild, se 20 § förvaltningslagen*)

--

Datum	Underskrift rektor/förskolechef	Namnförtydligande

Denna blankett ska så snart ärendet avslutats lämnas till förvaltningschef (för vidarebefordran till huvudman). En kopia ska sparas och diarieföras på enheten.